

ผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยและความสามารถในการแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย

วันที่รับบทความ : 17/05/2566
วันที่แก้ไขบทความ : 11/11/2566
วันที่ตอบรับบทความ : 19/12/2566

จิรภัทร อาตนาริ¹ นงเยาว์ อุทุมพร²
ปรีชา ชนะวิบูลย์³

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) เปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยโดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีที่ลงทะเบียนเรียน ในรายวิชา การฟัง การดูและการพูดสำหรับครูภาษาไทย (1023101) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 5 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบปรนัย จำนวน 25 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.36-0.73 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.26-0.79 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ มีค่าเท่ากับ 0.86 สำหรับข้อสอบที่เป็นอัตนัย จำนวน 5 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.40-0.65 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.32-0.80 และ ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอัตนัยทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.77 และแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการแก้ปัญหาเป็นแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.25-0.56 และ ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.26-0.69 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ มีค่าเท่ากับ 0.71 วิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) คะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาของ นักศึกษาโดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ความสามารถในการแก้ปัญหา

¹ อาจารย์ สังกัด คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี อีเมล: jeerapat.a@dru.ac.th

² รองศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี อีเมล: nongyao.u@dru.ac.th

³ อาจารย์ สังกัด คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี อีเมล: preecha.t@dru.ac.th

Effect of Active Learning Approach on Achievement in Thai Language Course and Problem Solving for Thai students.

Received : 17/05/2023

Revised : 11/11/2023

Accepted : 19/12/2023

Jeerapat Ardnaree¹ Nongyao Utoomporn²

Preecha Thanawiboon³

Abstract

The purposes of this research were 1) to compare the achievement of Thai language students by active learning approach, and 2) to compare the problem-solving abilities of Thai language students by active learning approach. The sample used in the research was first-year Thai language students, Faculty of Education, Dhonburi Rajabhat University enrolled in the course. Listening Viewing and Speaking for Thai language teachers (1023101) first semester of the 2022 academic year consists of 1 classroom of 20 students by cluster random sampling. The tools used in the research included five learning management plans, 25 questions multiple-choice achievement test, the difficulty value (p) was between 0.36-0.73 and the discrimination value (r) was between 0.26-0.79. The reliability of the test was 0.86. For the 5-questions of subjective exams, the difficulty value (p) was between 0.40-0.65 and the discrimination value (r) was between 0.32-0.80, and the reliability of the entire subjective test was 0.77, and the test measuring the ability to solve problems in multiple-choice. 20 questions the difficulty value (p) was between 0.25-0.56 and the discrimination value (r) is between 0.26-0.69. The reliability of the test was 0.71, analyzed by averaging and standard deviation, and the t- test

The results showed that 1) the student' achievement by active learning approach, post-test was higher significantly than pre-test at the .01 level, and 2) the students' problem-solving ability scores by active learning approach, post-test was higher significantly than pre-test at the .01 level.

Keywords: active learning approach; achievement in Thai Language; problem solving capabilities

¹ Lecturer สังกัด Faculty of Education, Dhonburi Rajabhat University E-mail: jeerapat.a@dru.ac.th

² Associate professor สังกัด Faculty of Education, Dhonburi Rajabhat University E-mail: nongyao.u@dru.ac.th

³ Lecturer สังกัด Faculty of Education, Dhonburi Rajabhat University E-mail: preecha.t@dru.ac.th

บทนำ

การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนเป็นเรื่องที่สำคัญ ผู้สอนควรออกแบบการจัดการเรียนรู้ตั้งแต่การศึกษาหลักสูตร การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การเตรียมการสื่ออุปกรณ์ การสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผลเป็นอย่างดี ประกอบกับการจัดการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันเป็นการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ดังนั้น ผู้เรียนในยุคนี้จะต้องเป็นผู้เรียนที่ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออก สามารถค้นหาข้อมูลบนโลกอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นโลกของเทคโนโลยีได้อย่างอิสระ จึงเป็นความท้าทายที่ผู้สอนต้องวางแผนการจัดการเรียนรู้

วิจารณ์ พานิช (2556, น. 67) ได้กล่าวว่า ซึ่งครูในศตวรรษที่ 21 มีคุณค่ามากกว่าครูในศตวรรษที่ 21 โดยจะมีคุณค่าได้ก็ต้องเปลี่ยนจากการสอนไปสู่การ coach จากการถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้อำนวยความสะดวก สร้างความรู้ จากการเรียนรู้แบบผิวเผินไปสู่รู้จริง เปลี่ยนจากสอนวิชาไปสู่พัฒนาครบด้าน เปลี่ยนจากรู้วิชาไปมีทักษะ ครูเปลี่ยนจากการเป็นผู้รู้เป็นผู้เรียนรู้ และเปลี่ยนจากครูผู้รอบรู้วิชาเป็นผู้กำกับการเรียนรู้ ของศิษย์เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด รวมทั้งมีการบูรณาการเนื้อหาระหว่างศาสตร์ต่าง ๆ เรียนรู้จากการกระทำ สะท้อนความคิดของตนเองกับคนอื่น ๆ เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ (นันทลี พรธาดาวิทย์, 2560, น. 86)

ปัญหาการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนรายวิชา 1023101 การฟัง การดู และการพูดสำหรับครูภาษาไทย จากการสอนพบว่านักศึกษามีข้อบกพร่องเกี่ยวกับทักษะเกี่ยวกับการฟัง การดู การพูดในประเด็นต่าง ๆ เช่น ปัญหาด้านการฟัง การดู พบว่านักศึกษาขาดความสนใจในการฟัง และการดู ไม่ตั้งใจ ขาดสมาธิ เมื่อฟังและดูแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่เข้าใจเนื้อหาจากการฟังและการดู สรุปสาระสำคัญในสิ่งที่ฟังและดูไม่ได้ และฟังข้อความยาว ๆ แล้วสรุปเนื้อหาไม่ได้ เป็นต้น ซึ่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ปัญหาการฟังและการดู มีสาเหตุมาจากการที่ผู้เรียนรอให้ผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดอย่างเดียวโดยไม่ได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อนำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นมีส่วนร่วมและสร้างความรู้โดยผ่านกระบวนการไตร่ตรองมากนัก ประกอบกับพื้นฐานการศึกษาที่แตกต่างกัน ตั้งแต่ระดับการศึกษาชั้นพื้นฐานข้อมูลดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจนจิรา วิลาจันทร์ และ รัตนา อาจวิชัย (2564, น. 81) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การฟัง การพูด จากสื่อสมัยใหม่สำหรับนักศึกษาสาขาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ชั้นปีที่ 1 ด้วยรูปแบบการสอน 6Ts ประกอบวีดิทัศน์ พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีปัญหาการจับใจความสำคัญ ทำให้นักศึกษาไม่เข้าใจความหมายของเนื้อหานั้น ๆ และปัญหาด้านอุปสรรคการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนแบบปกติที่เน้นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนอย่างเดียวไม่อาจสร้างความสนใจให้ผู้เรียนได้ ในส่วนของปัญหาเกี่ยวกับทักษะการพูดของนักศึกษา จากการสอนพบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่มาจากต่างจังหวัด ทำให้การพูดออกเสียงไม่ชัดเจนและไม่ถูกต้อง ไม่สามารถเรียบเรียงเป็นคำพูดที่ต่อเนื่องได้ การเลือกใช้คำพูดไม่ตรงตามความหมายที่ต้องการจะสื่อสาร และมีความประหม่าในการพูด ทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความต้องการ และความรู้สึกไปยังผู้ฟังได้

การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ถูกนำมาใช้ตั้งแต่ครั้งสมัยกรีกโบราณ โดยโสเครตีส (Socrates) ที่ใช้หลักการสอนแบบซักถามนำ เน้นให้ผู้เรียนค้นพบคำตอบด้วยตนเองผ่านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน และในเวลาต่อมา มีนักการศึกษาจำนวนมากให้ความสำคัญและส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ลงมือกระทำ คิดแก้ปัญหา และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ผู้เรียนมีส่วนรับผิดชอบและมีส่วนร่วมต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างเต็มที่ ตัดสินใจทั้งวิธีการและความต้องการที่จะเรียนรู้ รู้ว่าตนเองมีความสามารถและจะใช้ความสามารถนั้นอย่างไร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการและสร้างแรงจูงใจให้ตนเองประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการเรียนรู้ร่วมกัน โดยผู้สอนมีบทบาทในการอำนวยความสะดวก และสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้อ่าน ฟัง คิด และเขียนอย่างลึกซึ้ง (บุญเลี้ยง หุมทอง, 2556, น. 81) นอกจากนี้ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2561, น. 35) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้เชิงรุกว่า เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฟัง พูด อ่าน เขียน และแสดงความคิดเห็นขณะลงมือทำกิจกรรมและในขณะเดียวกันผู้เรียนต้องใช้กระบวนการคิด โดยเฉพาะกระบวนการคิดขั้นสูง คือ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และประเมินค่า ในสิ่งที่กำลังกระทำอยู่ด้วย การจัดการเรียนรู้เชิงรุกจึงเป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาหรือเสริมสร้างผู้เรียนให้มีลักษณะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 จึงได้สนใจศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย โดยนำแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมาประกอบใช้ในการจัดการเรียนรู้เน้นกิจกรรมที่ช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ร่วมกันและมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งเน้นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักการช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน ทำให้นักศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แนวใหม่เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาของผู้เรียนที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

สมมุติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยโดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา การฟัง การดูและการพูดสำหรับครูภาษาไทย (1023101) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้องเรียนจำนวน 42 คน โดยมีการจัดห้องเรียนแบบความสามารถของนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา การฟัง การดูและการพูดสำหรับครูภาษาไทย (1023101) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มโดยวิธีจับสลาก คณะครุศาสตร์ มีการจัดห้องเรียนแบบความสามารถของผู้เรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยเครื่องมือ และขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกรายวิชา การฟัง การดู และการพูดสำหรับครูภาษาไทย (1023101) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 5 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง ดังนี้

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การฟังและการดูเพื่อสรุปความ

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การฟังและการดูอย่างมีวิจารณ์ญาณ

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การพูดเพื่อการสื่อสาร

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การพูดโต้วาทิ

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา การฟัง การดู และการพูดสำหรับครูภาษาไทย (1023101) ซึ่งลักษณะเป็นแบบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ และแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ รวมทั้งหมด 30 ข้อ

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา มีลักษณะเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการวิชา การฟัง การดู และการพูดสำหรับครูภาษาไทย (1023101)

1.1 ศึกษาหลักสูตร และรายละเอียดของเนื้อหาที่จะนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการจากเอกสารประกอบการสอนและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา การฟัง การดู และการพูดสำหรับครูภาษาไทย (1023101)

1.2 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ตามหัวข้อ ดังนี้

1.2.1 ชื่อหน่วย/ชื่อเรื่อง

1.2.2 สารสำคัญ

1.2.3 สารการเรียนรู้

1.2.4 วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1.2.5 กระบวนการจัดการเรียนรู้ เชิงบูรณาการ

1.2.6 การวัดผลประเมินผล

1.2.7 สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และภาษาที่เหมาะสมกับบทเรียน ตามแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งได้ค่าเฉลี่ย 3.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.31 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แนะนำวิธีการและบทบาทของนักศึกษาในการเรียนการสอน

2. ทดสอบความรู้ก่อนเรียนกับนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างด้วย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา จำนวน 20 ข้อ

3. ผู้สอนทำการทดลองสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ระยะเวลา 20 ชั่วโมง

4. เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ทำการทดสอบหลังเรียน โดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา

5. ตรวจสอบคะแนนจากการทดสอบแบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา จากนั้นบันทึกคะแนนเป็นคะแนนการทดสอบหลังเรียน และนำผลคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลัง มาวิเคราะห์ผลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา
2. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา ก่อนและหลังเรียน โดยใช้สถิติค่าที (t-test dependent sample)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกก่อนและหลังเรียนโดยใช้สถิติค่าที (t-test dependent sample) ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ t ของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	SD	t-test		
				t	df	Sig.
ก่อนเรียน	20	15.10	2.36	14.53**	19	0.00
หลังเรียน	20	21.90	1.44			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 พบว่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีค่าเท่ากับ 15.10 และ 2.36 ตามลำดับ หลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีค่าเท่ากับ 21.90 และ 1.44 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกก่อนและหลังเรียนโดยใช้สถิติค่าที (t-test dependent sample) ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ t ของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษา ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	SD	t-test		
				t	df	Sig.
ก่อนเรียน	20	15.65	2.41	4.79**	19	0.00
หลังเรียน	20	17.55	1.19			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษา ก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีค่าเท่ากับ 15.65 และ 2.41 ตามลำดับ หลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีค่าเท่ากับ 17.55 และ 1.19 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า คะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษา โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลเปรียบเทียบระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า คะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษา โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย สามารถนำไปสู่การอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

แสดงว่า นักศึกษาที่ได้เรียนรู้ผ่านแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีพัฒนาการทางการเรียนดีขึ้น ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นทั้ง 5 แผนใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีบทบาทหลักหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มตัว โดยนักศึกษาเป็นผู้ลงมือทำหรือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างกระตือรือร้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฟัง พูด อ่าน เขียน และแสดงความคิดเห็น ขณะลงมือทำกิจกรรมและในขณะเดียวกันผู้เรียนต้องใช้กระบวนการคิด โดยเฉพาะกระบวนการคิดขั้นสูง คือ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และประเมินค่า เน้นให้นักศึกษาค้นพบคำตอบด้วยตนเอง ผ่านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับนักศึกษา และนักศึกษากับผู้สอน ซึ่งแตกต่างจากวิธีการเรียนรู้ในระดับผิวเผิน โดยเน้นการรับข้อมูลและจดจำข้อมูลอย่างมีระบบและเกิดการเรียนรู้ในระดับ ที่สูงขึ้นต่อไป จึงมีผลทำให้เกิดการกระตุ้นความสนใจของนักศึกษา เนื่องจากนักศึกษาได้เคลื่อนไหวลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ทั้งการดูผ่านสื่อการสอนที่หลากหลายที่ครูได้จัดเตรียมมา มีการตั้งคำถามที่ท้าทายให้นักศึกษาได้คาดเดาคำตอบล่วงหน้าการลงมือปฏิบัติการทดลองต่างๆทำให้ได้ใช้ความสามารถได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนในทุกกิจกรรมที่ได้จัดให้กับนักศึกษาทั้งในเนื้อหาการฟัง การดูและการพูดสำหรับครูภาษาไทย มีการให้ความรู้และการสร้างความเข้าใจ และการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม เกิดความสนุกสนานในการเรียน และการแสวงหาคำตอบ จนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้เอง รวมทั้งนักศึกษาได้เรียนรู้การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อช่วยกันเสนอข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูล และสรุปความรู้ เพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจนครบถ้วนสมบูรณ์ นักศึกษาได้นำเสนอผลงานซึ่งถือว่าเป็นการตรวจทานคำตอบ จากการแลกเปลี่ยนความรู้จากเพื่อนต่างกลุ่ม เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นที่มีแนวคิดที่แตกต่างหรือเป็นการเติมเต็มข้อมูล/คำตอบให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด จนกระทั่งสามารถนำความรู้ ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้ สอดคล้องกับ ปรีชา สมพิช (2559, น. 262) ได้อธิบายถึงการเรียนการสอนเชิงรุกสรุปได้ว่า การเรียนการสอนดังกล่าวนี้ มีบทบาทช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น ผู้เรียนจะเกิดความพึงพอใจในรูปแบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ลงมือกระทำ (active learning) มากกว่าการที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้เพียงอย่างเดียว (passive learning) และสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563, น. 11) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ active learning เป็นกระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง เป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำ ซึ่งความรู้ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ จากกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นักเรียนมีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว นักเรียนได้เรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการวิเคราะห์ปัญหาอีกทั้งให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า และการคิดสร้างสรรค์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ active learning ทำให้นักเรียนสามารถรักษาผลการเรียนรู้ให้อยู่คงทนได้มากและนานกว่ากระบวนการเรียนรู้ที่นักเรียนเป็นฝ่ายรับความรู้ (passive learning) เพราะกระบวนการเรียนรู้แบบ active learning

สอดคล้องกับการทำงานของสมองที่เกี่ยวกับความจำ โดยสามารถเก็บและจำสิ่งที่นักเรียนเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ผู้สอน สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ที่ได้ผ่านการปฏิบัติจริงจะสามารถเก็บความจำในระบบความจำระยะยาว (long term memory) ทำให้ผลการเรียนรู้ยังคงอยู่ได้ในปริมาณที่มากกว่าระยะยาวกว่า สอดคล้องกับ Muir, T and Beswick K and Williamson, Jc (2008, p. 228-241) ได้กล่าวไว้ว่า การแก้ปัญหาเป็นความพยายามในการหาวิธีการแก้ไขสถานการณ์อย่างเป็นลำดับขั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยที่ตนเองอาจไม่สามารถรู้วิธีการแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างทันทีทันใด และยังสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563, น. 18) ได้อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นแนวคิดหรือโมทัศน์สำคัญเกี่ยวกับลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ผู้เรียนมีได้ เป็นผู้รับความรู้หรือข้อมูลที่ผู้อื่นถ่ายทอดมาให้เท่านั้น ผู้เรียนจะต้องเป็นฝ่ายรุก คือ มีความตื่นตัว ที่จะต้องศึกษา จัดกระทำข้อมูล และสร้างความเข้าใจในข้อมูล หรือความรู้นั้น ๆ ให้แก่ตนเอง เพื่อให้สิ่งที่เรียนรู้มีความหมายต่อตนเอง อันจะส่งผลให้สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงภพ ขุนมธุรส (2563, น. 178) ได้ศึกษาเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในรายวิชาการสรุปความ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตสาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ช่วยให้นิสิตเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ และสามารถบูรณาการ องค์ความรู้กับกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย นำเสนอผลงานได้อย่างสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับ ชุติมา พิงสุข (2563, น. 42) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ที่ได้รับการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า คะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษาโดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกคิดแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน มีกิจกรรมการเรียนรู้โดยการให้กรณีศึกษาที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตมาเป็นตัวกระตุ้นเพื่อให้นักศึกษาคิดค้นหาวิธีต่าง ๆ ผ่านกระบวนการคิดที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ โดยตัดสินใจเลือกวิธีที่ดีที่สุดบนพื้นฐานของหลักเหตุผล ประสบการณ์เดิมที่เกิดจากการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม มาเป็นพื้นฐานในการแก้ปัญหาในสถานการณ์หรือปัญหาใหม่ โดยมีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน จัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง หรือใช้กระบวนการ ในการแก้ปัญหา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ หรือบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของบุคคลจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพทางสมอง ประสบการณ์ ความสนใจ สติปัญญา ความพร้อมแรงจูงใจ อารมณ์ และสภาพแวดล้อม จะเห็นได้ว่านักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสามารถ

คิดค้นหาวิธีที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ โดยตัดสินใจเลือกวิธีที่ดีที่สุดบนพื้นฐานของหลักเหตุผล สอดคล้องกับ Weir, 1974 อ้างจากพิสิฐ โมกขาว (2561, น. 19) อธิบายว่าความสามารถในการแก้ปัญหาตามแนวคิดของเวียร์ (Weir) ประกอบด้วย 1) การระบุปัญหา คือ ความสามารถในการบอกปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนด 2) การวิเคราะห์ปัญหา คือ ความสามารถในการบอกสาเหตุของปัญหา จากสถานการณ์ที่กำหนด 3) การกำหนดวิธีการแก้ปัญหา คือ ความสามารถในการคิดวิธีการแก้ปัญหาให้ตรงกับสาเหตุของปัญหา 4) การตรวจสอบผลลัพธ์ คือ ความสามารถในการอธิบายผลที่เกิดขึ้นหลังจากการคิดแก้ปัญหาว่าผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร ซึ่งทฤษฎีดังกล่าว จะเสริมสร้างให้นักศึกษามีความสามารถในการแก้ปัญหายังเป็นระบบ และมีกระบวนการคิดอย่างเป็นขั้นตอนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ อารีรัตน์ โนนสุวรรณ (2563, หน้า 307) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วยแนวทางการเรียนรู้เชิงรุกและการกำกับตนเอง เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่า ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยแนวทางการเรียนรู้เชิงรุกและการกำกับตนเองของนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 22 คน พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนด้านความรู้ (Knowledge) ซึ่งมีคะแนนเต็ม 60 คะแนน ผู้เรียนได้คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 33.77 คิดเป็นร้อยละ 56.29 และผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทุกคน ในขณะที่ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 49.77 คิดเป็นร้อยละ 82.95 คะแนน พบว่า ผู้เรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 และยังสอดคล้องกับ อัญชัน เพ็งสุข (2564, น. 47) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหานักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลอง ผลการศึกษาพบว่า 1) คะแนนสอบหลังเรียนของนักศึกษาภายหลังผ่านการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เทียบเท่ากับคะแนนมาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 25.93 2) ผลการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลอง นักศึกษามีทักษะในการแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, $SD = 0.56$) อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำพล พاجرทิศ, มนตรี แยมกสิกร และทิพย์เกสร บุญอำไพ (2559, น. 399) ได้ศึกษา เรื่องการพัฒนาแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ผลการศึกษาพบว่า 1) รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ามีชื่อเรียกว่า “CIAFPA” มีทั้งหมด 6 ขั้นตอน คือ เตรียมความรู้เข้าสู่ปัญหา ระบุปัญหา วิเคราะห์ปัญหา ค้นหาเพิ่มเติม เสนอและเลือกวิธีการแก้ปัญหา และประเมินผลการแก้ปัญหา 2) ค่าเฉลี่ยคะแนนการวัดทักษะการแก้ปัญหาระหว่างการใช้รูปแบบการสอน มีแนวโน้มของการพัฒนาการแก้ปัญหาของผู้เรียนสูงขึ้น โดยพิจารณาจากคะแนนจากรูปแบบการสอน จำนวน 4 ครั้ง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรภัทร์พัชร

ทวิเจริญกิจ (2561, น. ง) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมทักษะในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษาตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ ผลการศึกษาพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษาตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ มีองค์ประกอบ คือ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล 2) ทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา หลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้สอนควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้แก่นักศึกษาทุกคน เพื่อให้นักศึกษาทราบถึงบทบาทหน้าที่ของนักศึกษาและปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง และเหมาะสม เพราะการเรียนรู้นี้เน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและฝึกทักษะการคิด รวมทั้งฝึกการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้

1.2 ในการแบ่งกลุ่มการทำงาน ต้องแบ่งกลุ่มแบบละความสามารถของนักศึกษา คือ ในหนึ่งกลุ่มควรประกอบด้วย นักศึกษาที่เรียนเก่ง เรียนปานกลาง และเรียนอ่อน เพื่อให้นักศึกษาเกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะโดยทั่วไปนักศึกษาที่เรียนอ่อนจะไม่ค่อยกล้าปฏิบัติกิจกรรม เนื่องจากกลัวว่าจะทำไม่ถูกและทำให้งานกลุ่มเสียหาย ปัญหาที่ผู้สอนต้องให้กำลังใจนักศึกษาเหล่านี้ เพื่อให้นักศึกษาเกิดความมั่นใจ สามารถปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนในกลุ่มได้ และกล้าแสดงออกมากขึ้น ผู้สอนควรสังเกตพฤติกรรมของการช่วยเหลือกันของนักศึกษาภายในกลุ่ม

1.3 ผู้สอนควรจัดให้นักศึกษาทุกคนควรมีโอกาสแสดงออก ทั้งการแสดงออกถึงการถามตอบ การแสดงข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ความรู้ ความคิด ตลอดจนการออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ไม่ควรให้นักศึกษาคนเดิมซ้ำ ๆ ต้องหมุนเวียนจนครบทุกคน ดังนั้นผู้สอนต้องคอยบันทึกข้อมูลพฤติกรรมของนักศึกษาทุกครั้ง เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้คือ มุ่งพัฒนานักศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริง โดยเน้นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีบทบาทหลักหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มตัว โดยผู้เรียนเป็นผู้ลงมือทำหรือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างกระตือรือร้น

1.4 สถานศึกษา/สถาบันการศึกษา ควรจัดให้ผู้สอนนำความรู้ แนวทางและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก โดยวิเคราะห์และปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมของแต่ละสถานศึกษาตามความเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ให้ผู้เรียน

2.2 ควรมีการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ
ให้กับผู้เรียนโดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

บรรณานุกรม

- เจนจิรา วิลลาจันทร์ และรัตนา อาจิวิชัย. (2564). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การฟัง การพูด จากสื่อสมัยใหม่สำหรับนักศึกษาสาขาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ชั้นปีที่ 1 ด้วยรูปแบบการสอน 6Ts ประกอบวีดิทัศน์. *วารสารช่อพะยอม*. 32(2), น. 81-98.
- ชุตินา พุ่งสุข. (2563). การพัฒนาความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. *วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต*.
- ทรงภพ ขุนมธูรส. (2563). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในรายวิชาการสรุปความ. *วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์*. 15(2), 178 – 185.
- นนทลี พรธาดาวิทย์. (2560). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในรายวิชาการจัดการเรียนรู้. *วารสารราชวมงคลกรุงเทพ*. 11(1), 85-94.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2556). *ทฤษฎีและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: เอส.พรินติ้ง ไทย แฟคตอรี.
- ปรียา สมพิช. (2559). การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษา. *วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรกฎาคม – ธันวาคม. 11(2) : น. 260 – 270.
- พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์. (2561). การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสิฐ โมกขาว. (2561). การส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหาด้วยบทเรียนแสงรู้บนเว็บไซต์ที่มีการเสริมศักยภาพการเรียนรู้วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*.
- วรัถย์พัชร ทวีเจริญกิจ. (2561). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษาตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้. *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- วิจารณ์ พาณิช. (2556). *การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *มิติที่ 4 การจัดการเรียนรู้*. อุดรธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). *การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก*. นนทบุรี : บริษัท 21 เซ็นจูรี่ จำกัด.
- อัญชัน เพ็งสุข. (2564). *รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้สถานการณ์จำลอง*. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.

- อารีรัตน์ โนนสุวรรณ. (2563). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วยแนวทางการเรียนรู้เชิงรุก และการกำกับตนเอง เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชา ภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.
- อำพล พاجرทิศ, มนตรี แย้มกลีกร และทิพย์เกสร บุญอำไพ. (2559). การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อ พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. **วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์**. 11(2), น. 399-408.
- Muir, T and Beswick K and Williamson, Jc. (2008). I'm not very good at solving problem': An exploration of students' problem solving behaviours. **Journal of Mathematical Behaviours**. 27(3), p. 228-241.